

Teachers' experiences in implementing MTB-MLE

Cirilo, Eleazaar C. ✉

Saint Louis University, Baguio City, Philippines (eleazaarc@gmail.com)

Received: 29 July 2024

Available Online: 1 October 2024

Revised: 25 September 2024

DOI: 10.5861/ijrse.2024.24819

Accepted: 1 October 2024

ISSN: 2243-7703

Online ISSN: 2243-7711

OPEN ACCESS

Abstract

The overall readiness of teachers on significant changes in the field of education is important in the success of any programs of the Department of Education. Related to this, the researcher has studied the experiences and perceptions of teachers in the implementation of Mother Tongue-Based Multilingual Education (MTB-MLE). The researcher used phenomenological design with qualitative approach through survey, interviews and focus group discussions or FGD. In the first year of implementation, the teachers were enthusiastic in effectively carrying out MTB-MLE, however, in the succeeding years, they went back to the previous curriculum which uses English and Filipino as mediums of instructions and the mother tongue of a student is just being used as an additional language to further explain the lessons. The Ilocano language which is the identified mother tongue is not appropriate since the students belong to various cultures with different mother tongues. The program became burdensome to teachers due to the need to prepare additional instructional materials. Parents as well as the community are resistant to the MTB-MLE. The lack of teachers well-versed with the various mother tongues of the students is one of the major challenges in the implementation of the program. With this, majority of the teachers do not agree with MTB-MLE. The teachers realized that they do not have sufficient preparation for the program. Seminars, workshops and trainings given to them are not enough which resulted in confusions on the actual implementation of the program.

Keywords: instructional materials, lesson plan, contextualization, language translation, curriculum

Teachers' experiences in implementing MTB-MLE (Karanasan ng mga guro sa pagpapatupad ng MTB-MLE)

1. Abstrak

Ang nakasasapat na paghahanda ng mga guro sa makabuluhang pagbabago sa larangan ng edukasyon ay mahalaga sa ikatatagumpay ng mga programa ng Departamento ng Edukasyon. Kaugnay nito, pinag-aralan sa pananaliksik ang mga karanasan at saloobin ng mga guro sa pagpapatupad ng Mother Tongue-Based Multilingual Education (MTB-MLE). Ang pananaliksik ay gumamit ng pamamaraang penomenolohikal na disenyo na may kuwalitatibong dulog sa pamamagitan ng sarbey, pakikipanayam at pangkatang talakayan. Noong unang taon ng implementasyon, ang mga guro ay naging masigasig sa pagsasakatuparan ng MTB-MLE subalit napilitan silang bumalik sa nakagawiang Ingles at Filipino bilang mga wika sa pagtuturo. Ang mother tongue ng mga mag-aaral ay ginagamit na lamang bilang karagdang wika sa pagpapaliwanag ng aralin. Hindi naging angkop ang wikang Ilokano sa silid-aralang ang mga mag-aaral ay nagtataglay ng magkakaibang kultura at mother tongue. Nakapagdaragdag ito ng ibayong trabaho sa mga guro dahil nangangailangang luminang ng mga kagamitang pampagtuturo, magsaliksik ng mga kontekstuwalisado at katutubong panitikan at magsalin ng mga aralin sa natukoy na mother tongue. Kulang ang pagtangkil ng mga magulang at ng pamayanan. Ang kakulangan ng mga gurong taal sa unang wika ay isang malaking hamon.

Keywords: banghay-aralin, kagamitang pampagtuturo, kontekstwalisasyon, kurikulum, pagsasaling-wika

2. Panimula

Ayon kay Nelson Mandela (1999), kung ang isang tao ay kakausapin mo sa wikang kaniyang nauunawaan, ito ay tatatak sa kaniyang isipan at kung kakausapin mo naman ang isang tao sa kaniyang sariling wika, ito ay titimo sa kaniyang puso.

Ito ay isa sa mga pundasyon sa pagpapalawak sa paggamit ng *mother tongue* bilang wikang panturo. Subalit, hindi dito nagtatapos sapagkat ang benepisyong ito ay makakamtam lamang kung mabisa ang pagpapatupad ng mga programang pangwika na kinabibilangan ng *Mother Tongue-Based Multilingual Education* (MTB-MLE). Ang *mother tongue* ay napakahalaga sapagkat hinuhubog nito ang isip at damdamin ng isang indibidwal at ito ang nagtatampok sa pagkatuto sa paaralan. Pinagtibay ng mga pananaliksik na mabisa ang pagkatuto sa pamamagitan ng *mother tongue* (Nishanthi, 2020). Nililina ng *mother tongue* ang kultural na pagkakilanlan at matatag na pagtitiwala sa sarili. Ito rin ang pundasyon ng pamilya, lipunan at kultura. Ang pagtuturo sa pamamagitan ng *mother tongue* ay nagtataguyod ng pagkapantay-pantay sa larangan ng edukasyon at nagdudulot ng mas magandang pagkatuto sa pangalawang wika. Mahalaga na ang pagkatuto sa paaralan ay simulan sa *mother tongue*. Tiyakin ang sapat na angkop na kontekstuwalisado at awtentikong mga kagamitang pampagtuturo. Nararapat na ang mga guro ay may sapat na paghahanda at kakayahang magsalita sa *mother tongue*. Mahalaga ang mga mabisang pamamaraan at mga dulog sa pagtuturo ng *mother tongue* na nagdudulot ng aktibong pakikiisa ng mga mag-aaral.

2.1 Ang Kahulugan ng Mother Tongue

Si Ross (2004) na nagbuod ng mga pananaw mula sa iba't ibang ulat at mga pananaliksik (*SIL - Summer Institute of Linguistics*, 2004; Terralingua, 2004; Beardsmore, 1986) ay nagbigay ng mga depinisyong ng *mother tongue* sa iba't ibang kaparaanan: 1. Ang wikang unang natutunan mula sa pamilya na ginagamit sa bahay; 2. Ang kauna-unahang wikang natutunan at sinasalita ng bata at ang wikang ginagamit sa pamayanan; 3. Wika na pinakabihasang ginagamit ng bata; at 4. Ang wika na kaniyang pinakanagugustuhan. Ito ang bumubuo sa pagkakilanlan ng bata. Tinukoy naman ni Orekan (2011) na ang *mother tongue* ay isang wika na kung saan ang

isang tao ay nakapag-iisip, nangangarap at kabilang. Sa wikang ito mahusay na nakikipagtalastasan ang bata at mahusay na naipapahayag ang kaniyang sarili at nakapagsasalita ng matatas ang bata bago pa siya papasok sa paaralan. Ayon sa DepEd, ang *mother tongue* ay tumutukoy sa kinagisnang wika, katutubong wika, at wikang ginagamit sa loob ng tahanan.

Binubuo ng pitung libo, isandaan at pito (7,107) na mga isla ang Pilipinas kaya hindi nakapagtataka kung iba't ibang wika ang ginagamit at mahigit isa ang *mother tongue* na maaring matukoy. Ang bansa ay kilala sa pagkakaroon ng napakaraming wika na may 12 na pangunahing lengguwahe at 171 diyalekto. Ang mga wikang ito ay sinasalita ng iba't ibang pangkat ng Pilipino sa buong kapuluan. Kakabit ng mga wikang rehiyonal ng mga Pilipino ang mayaman at matingkad na kultura ng nasabing rehiyon. May mga pagkakataon na bagaman sa iisang rehiyon lamang nakatira ang mga Pilipino, iba't iba pa rin ang wikang kanilang ginagamit dahil sa taglay nitong baryedad. Samakatuwid, walang iisang *mother tongue* na matutukoy.

2.2 Ang Paggamit ng Mother Tongue sa Konteksto ng Multilingual Education (MLE)

Multilinggwalismo ang tawag sa patakarang pangwika na nakasalig sa paggamit ng wikang pambansa at katutubong wika bilang pangunahing midyum sa pakikipagtalastasan at pagtuturo, bagamat hindi kinakalimutan ang wikang global bilang isang mahalagang wikang panlahat. Layunin ng multilinggwalismo ang unang pakinisin at gamitin ang mga wikang katutubo o diyalekto o wika ng tahanan bilang pangunahing wika ng pagkatuto at pagtuturo mula sa una hanggang ikatlong baitang, susundan ito ng wikang Filipino o ng wikang pambansa bago ibababad sa wikang Ingles. Hango sa salitang Ingles na “multi” na ang kahulugan ay marami at salitang lengguwahe na ang ibig sabihin ay salita o wika. Sa kabuoan, ang multilinggwalismo ay “maraming salita o wika”. Ang wikang Filipino ay binubuo ng maraming wika. Mula sa wikang pambansa, may nabuo pang mga salita hango sa mga kasalong wika. Ang mga halimbawa nito ay ang paggamit ng wikang Kapampangan ng mga taga-Pampanga, Tarlac at Bataan; at Ilokano naman sa mga rehiyon ng La Union, Ilocos at ilang bayan ng Pangasinan at Nueva Ecija. Nabibilang din sa multilinggwalismo ang mga banyagang salita na natutunan mula sa mga dayuhang mananakop at mga kaibigan. Nandiyan ang Niponggo ng mga Hapon, Mandarin ng mga Tsino at Korean ng mga Koreano.

Ginamit ng UNESCO noong 1999 ang katawagang “*multilingual education*’ para tukuyin ang paggamit ng tatlo o mahigit pang wika sa pagtuturo. Ang pagtuturo gamit ang *mother tongue* ay nagbibigay ng pantay na pagkakataon sa edukasyon para sa lahat lalo na sa mga multilinggwal na bansa katulad ng Pilipinas. Ang *mother tongue* ay gamit sa dalawang paraan - una, bilang asignatura upang ang batang mag-aaral ay matututong magbasa ng kaniyang sariling wika at pangalawa, bilang midyum sa pagtuturo sa ibang mga asignatura maliban sa Ingles at Filipino. Bukod sa mapapabilis nito ang pagkatuto ng mga mag-aaral ng kanilang mga aralin ay matutunan din ang kahalagahan ng kanilang kinalakihang wika sa murang edad. Ito ay nakatutulong sa pagkatuto ng pangalawang wika.

2.3 Ang Mother Tongue Based-Multilingual Education (MTB-MLE)

Nagsisimula ito sa nalalaman ng mga mag-aaral. Ang MTB-MLE ay pagtuturo sa pamamagitan ng *mother tongue* (L1) na kadalasan gamit ang binalangkas na transisyon tungo sa pangalawang wika (L2) o banyagang wika sa paaralang primarya. Sa pagtuturo hango sa MTB-MLE, ginagamit ang wikang pamilyar sa mga bata (Jacob at Xiong 2016) na kung saan ang mag-aaral na natuto nang husto gamit ang kaniyang unang wika ay mas madaling matuto ng ikalawa o ikatlong wika kung ihahambing sa ibang mag-aaral na kaagad na tinuruan sa ikalawa o sa ikatlong wika (Dutcher at Tucker 1995). Ito ay batay sa pag-aaral na nararapat na malinang muna nang husto ang kognitibong kakayahan ng bata sa kaniyang unang wika, bago siya lililipat sa pagkatuto sa ikalawa o sa ikatlong wika (Demeterio, 2010).

Liban sa pagbabago ng wikang ginagamit sa pagtuturo, ang layunin nito ay ang matagumpay na pag-aaral na hindi dumudulo sa kawalan ng kultura o pangunahing diyalekto at sa halip, ay makabuo ng pagmamahal sa

sariling wika at kultura. Ito ay naglalayong palakasin ang kapasidad ng mga mag-aaral na makapagbuo ng isang makakomunidad na kaugalian. Sa kasalukuyang pag-aaral, mayroong 21 wikang mga pangunahing wika o *lingua franca* na ginagamit sa pagtuturo sa Pilipinas na kinabibilangan ng mga sumusunod: 1. Tagalog, 2. Kapampangan, 3. Pangasinense, 4. Iloko, 5. Bikol, 6. Ybanag, 7. Sinugbuanong Binisaya, 8. Hiligaynon, 9. Waray, 10. Tausug, 11. Maguindanaoan, 12. Maranao, 13. Chavacano, 14. Yvatan, 15. Sambal, 16. Aklanon, 17. Kinaray-a, 18. Yakan, at 19. Sinurigaonon, 20. Ingles at 21. Filipino.

2.4 Ang Pagpapatupad ng MTB-MLE sa Departamento ng Edukasyon

Sa ilalim ng DO No. 16, series of 2012, ang MTB-MLE ay sinimulang ipinatupad ng DepEd sa mga pampublikong paaralan ng bansa noong Taong Panuruan (TP) 2012-2013 bilang bahagi ng K-12 Basic Education Program o K-12 Curriculum. Ito ay ang pagkakaroon ng isang hiwalay na asignatura – ang *Mother Tongue* mula una hanggang ikatlong baitang at kasabay nito ang paggamit sa *mother tongue* bilang wikang panturo sa lahat ng asignatura maliban sa Ingles at Filipino mula kinder hanggang ikatlong baitang. Batay sa DO No. 28, series of 2013, ang MTB-MLE ay naglalayong mapabuti ang wika ng mga mag-aaral at mapaunlad ang kanilang kakayahang kognitibo at kamalayang sosyo-kultural. Nilalayon din nito na gawing pangunahing wika ang wika nila para sa kanilang pagkatuto. Ito ay sa bukod na mapapabilis ang pagkatuto ng mga mag-aaral ng kanilang mga aralin ay matutunan din nila ang kahalagahan ng kanilang kinalakihang wika sa murang edad pa lamang.

2.5 Hamon sa Paggamit ng Mother Tongue Bilang Wikang Panturo sa Paaralan

Ang mga guro ay maaaring maging balakid sa mabisang implementasyon ng MTB-MLE batay sa sumusunod: a) pananaw at saloobing may malalim na kaugnayan sa kaangkupan ng *mother tongue* bilang wikang panturo sa silid-aralan; b) inaasahang mabigat na karagdagang mga gawain sa paggamit ng *mother tongue* sa silid-aralan; c) kasalanan ng kaalaman sa *mother tongue* ng mga mag-aaral at kakulangan ng tiwala sa kakayahan na magturo ng pagbasa at pagsulat sa natukoy na *mother tongue*; d) mga personal na saloobin at paniniwala sa pinakamabisang paraan ng pagkatuto batay sa kanilang mga karanasan: at e) mga takot at pangamba sa pagkawala ng kanilang awtoridad sa loob ng silid-aralan (Paulson, 2010a; Paulson, 2010b). Nagbabanta bilang balakid ang nabanggit na mga saloobin at paniniwala sa MTB-MLE dahil sa kaugnayan nito sa pagtuturo at pagkatuto (Karavas-Doukas, 1996).

Kaugnay nito, sinaliksik ng pag-aaral ang karanasan ng mga guro sa pagpapatupad ng MTB-MLE. Tinugunan ng pananaliksik ang sumusunod na tiyak na mga katanungan:

- Ano-ano ang karanasan sa pagtuturo ng *mother tongue* at pagtuturo gamit ang *mother tongue* sa mga guro ng kinder hanggang baitang 3?
- Ano-ano ang saloobin ng mga guro tungkol sa pagtuturo ng *mother tongue* at pagtuturo gamit ang *mother tongue*?

Ang pag-aaral ay makabuluhan para sa: mga superbisor at mga namamahala ng paaralan; mga magulang; maging sa mga mananaliksik sa hinaharap at higit sa lahat sa mga mag-aaral – ang pinakatunguhin ng lahat ng mga pagsusumikap na kinasasangkutan ng mga namamahala at mga guro ng MTB-MLE upang matiyak ang mabisang paghahatid ng edukasyon. Mahalaga ang natamong kongkretong datos partikular sa mga karanasan ng mga guro sa pagtuturo upang magbigay ng malinaw at tiyak na direksyon at pokus sa teknikal na pag-aagapay na ipinagkakaloob sa mga guro ng MTB-MLE. Inaasahang ito ay makapagpapabuti ng kakayahan ng mga guro na hahantong sa pagpapahusay sa kakayahan ng mga mag-aaral. Sa mga mananaliksik sa hinaharap, ang pag-aaral ay nagbukas ng posibleng mga kawilihan na isasaalang-alang ng susunod na mga mananaliksik. Ang kalalabasan ng pag-aaral at iba pang mga makabuluhang impormasyon na matutuklasan sa pag-aaral ay maaaring mapapakinabangan at makatutulong sa kanilang pagnanais na magsulong ng mas ibayo pang kaugnay na pag-aaral.

3. Methodology

3.1 Disenyo ng Pananaliksik

Ang pag-aaral ay gumamit ng kuwalitatibong dulog batay sa penomenolohikal na disenyo na uri ng pananaliksik. Ito ay mabisa sa paglalahad ng mga karanasan ng mga indibiduwal mula sa kanilang sariling pananaw na samakatuwid ay naghahamon ng estruktural o nakasanayan ng mga gawi. Batay kay Creswell (2014) ang kuwalitatibong pananaliksik ay isang dulog ng paggalugad at pag-unawa sa kahulugan sa mga indibiduwal o mga grupo kaugnay sa isang kalagayan o suliraning panlipunan. Ang proseso ay nagsagawa ng pagtatanong, mga pamamaraan sa pagtipon ng mga datos ng kalahok sa kanilang natural na kapaligiran at nagsuri ng mga datos nang pagbuod mula sa partikular hanggang sa pangkalahatang tema. Ang pagdaragdag ng pagpapakahulugan sa isa pang dimensiyon ay penomenolohikal na pananaliksik, at hahayaang maging isa pang batayan ng iba pang praktikal na teorya, na maaaring sumuporta o hahamon ng isang patakaran o pamamalakad (Lester, 1999).

Ang pag-aaral ay isinagawa sa pamamagitan ng sarbey, pakikipanayam at pangkatang talakayan o *Focused Group Discussion* (FGD) sa mga tagatugon gamit ang talatanungang ginawa mismo ng mananaliksik kaugnay sa mga karanasan at saloobin ng mga guro sa programang MTB-MLE. Ang baliditi ng talatanungan ay isinagawa sa pamamagitan ng konsultasyon sa mga dalubhasa sa larangan ng lingguwistika, at estadistika. Sa pamamagitan ng talatanungan, nakapagtipon ng makabuluhang mga impormasyon.

3.2 Mga Tagatugon sa Pananaliksik

Ang mga tagatugon ng pananaliksik ay mga guro ng MTB-MLE na nanggagaling mula nursery hanggang ikatlong baitang sa antas elementarya ng *Benguet State University-Early Childhood Development Center (BSU-ECDC)*; mga guro mula unang baitang hanggang ikatlong baitang ng *Benguet State University-Laboratory Elementary School (BSU-LES)*; at mga guro mula sa *La Trinidad Central School (LTCS)*, mga paaralang pang-elementarya sa munisipyo ng La Trinidad, Benguet.

Apat na mga guro ng nursery hanggang kinder ng BSU-ECDC at tatlong mga guro mula unang baitang hanggang pangatlong baitang sa BSU-LES ang nakibahagi sa pag-aaral. Samakatuwid, lahat ng mga guro mula nursery hanggang ikatlong baitang ng BSU ay nakiisa sa pag-aaral. Samantala, anim na mga guro, o lahat ng mga guro sa kinder sa LTCS ay nakiisa sa pag-aaral. Sa antas elementarya ng LTCS, anim na mga guro mula sa pitong mga guro ng unang baitang ang nakilahok sa pag-aaral. Isang guro ng unang baitang ang hindi nakiisa sa pag-aaral sa dahilang kalilipat lang niya sa unang baitang at wala pa siyang sapat na karanasan sa pagtuturo ng MTB-MLE. Pito mula sa walong mga guro ng ikalawang baitang ang nakipagtulungan sa pag-aaral. Isang guro ng ikalawang baitang ang nakabakasyon kung kaya ang gurong kahalili niya (*substitute teacher*) ay hindi lumahok sapagkat wala rin siyang sapat na karanasan sa MTB-MLE. Samantala, anim mula sa walong mga guro ng ikatlong baitang ang nakipagtulungan sa pananaliksik sapagkat ang isang guro ay kalilipat lamang ng tinuturuang seksyon at ang isa pang guro ay pansamantalang nakaliban dahil sa karamdaman. Ang mga gurong tagatugon mula sa LTCS ay binubuo ng 25 guro o 86% ng kabuoang bilang ng mga guro mula kinder hanggang ikatlong baitang ng LTCS.

Sa kabuoan, 32 bilang ng mga guro ng MTB-MLE na nakiisa sa pananaliksik na nagmula sa dalawang paaralan (BSU at LTCS) ng munisipyo ng La Trinidad, Benguet. Ang datos na nakalap ay nakasapat upang maging batayan sa isinagawang pag-aaral.

3.3 Instrumento ng Pangangalap ng mga Datos

Nagmula ang mga pangunahing impormasyon ng pananaliksik sa mga kalahok sa pamamagitan ng pagpasagot ng talatanungan. Ang mananaliksik ay bumuo ng talatanungan na naglalahad ng karanasan ng mga guro sa pagpapatupad ng MTB-MLE, at ang saloobin ng mga guro sa pagtuturo ng *mother tongue* at pagtuturo

gamit ang *mother tongue*. Ang pag-aaral ay nagsuri, naglarawan sa mga hamon, at tumukoy ng mga kapakinabangan ng paggamit ng *mother tongue* sa pagkatuto. Bukod dito, ang mananaliksik ay nagsagawa ng mga pagtatala at pag-uulat sa mga kaugnay na mga pananaliksik tungkol sa paksa ng pag-aaral. Ang mga ito ay maingat na inayos at pinag-aralan na siyang nagsilbing giya ng pagsasagawa ng pag-aaral at nagkaloob ng mga pangunahing impormasyon na naglawaran ng aktuwal na mga karanasan ng mga guro ng MTB-MLE. Sa paglalarawan ni Easwaramoorthy at Zarinpous (2006), ang pagpapasagot ng mga talatanungan at pakikipanayam ay mga angkop na pamamaraan kung mayroong pangangailangan ng paglilikom ng komprehensibong mga pananaw, mga kaisipan, mga karanasan, at mga saloobin ng mga tagatugon ng pananaliksik.

Sinagot ng mga tagatugon ang mga katanungan sa talatanungan na binuo ng 49 na mga katanungan na naglalarawan ng mga karanasan at saloobin ng mga guro sa pagpapatupad ng MTB-MLE. Sa panimula ay binalak ng mananaliksik na magsasagawa ng ilang pagmamasid sa loob ng silid-aralan upang makapagtala ng aktuwal na kalagayan sa pagsasakatuparan ng MTB-MLE subalit hindi ito naisagawa dahil sa nararanasang pandaigdigang pandemya na dulot ng *COVID-19*. Dahil sa naturang pandemya sa panahon ng pagkakalap ng datos, ang mga gurong tagatugon ay nagtuturo sa pamamagitan ng modyular na kaparaanan. May ilang mga guro na ring nagsasagawa ng *virtual classroom* subalit ito ay maliit na bahagdan lamang ng mga tagatugon, hindi lahat ng kanilang mga mag-aaral ay may kakayahang makiisa sa *virtual classroom* at ang pangkalahatang mag-aaral ay umaasa pa rin sa *hard copy* ng kanilang modyul.

Ang balidasyon ng mga katanungan sa talatanungan, at mga katanungan sa pakikipanayam ay isinangguni sa mga dalubhasa sa larangan ng wika, at estadistika upang masuri kung ito ay katanggap- tanggap, nakasasapat, angkop at malinaw. Sa isinagawang *validity analysis* sa pananaliksik sa pamamagitan nang paggamit ng *Aiken's Validity Coefficient*, ang *computed coefficient of validity* ay 0.87. Ito ay higit sa *threshold* na 0.70, samakatuwid ang talatanungan ay *valid*. Ang mga mungkahi ay isinaalang-alang sa pagbubuo at pag-aayos ng mga katanungan.

4. Results and Discussion

Karanasan sa Pagtuturo ng Mother Tongue at Pagtuturo Gamit ang Mother Tongue Kabutihang Hindi Magandang Kinalabasan ng Pagtuturo sa Ilalim ng MTB-MLE

4.1 Kabutihang

Batay sa mga tagatugon, ang mga mag-aaral ay naging: (1) aktibo sa pakikibahagi sa loob ng silid-aralan; (2) mas mabilis ang pag-unawa sa mga aralin; at (3) malaya sa pagpapahayag ng kanilang mga sarili.

Tugon ng anim na mga guro (Guro 1, 2, 3, 4, 5 at 6), kung ang ginagamit na *mother tongue* sa paaralan ay naaayon sa *mother tongue* ng lahat ng mga mag-aaral (halimbawa, magkakatulad ang *mother tongue* ng mga mag-aaral sa isang silid-aralan), ang mag-aaral ay mas nakapagpapahayag ng kaniyang sariling kaisipan at mas nauunawaan ang aralin. Ayon sa tatlong guro (Guro 7, 8 at 9), kung ang *mother tongue* ay gagamitin bilang midyum ng pagtuturo, ang mga mag-aaral ay mas nakikilahok sa talakayan at mas naiintindihan ang aralin. Samantala, ang Guro 10 ay naniniwala na sa pamamagitan ng MTB-MLE, mas nalilintang ang kasanayan ng mag-aaral na makipag-ugnayan sa kapuwa. Nakapag-iisip ang mag-aaral nang malalim sa wikang kaniyang nauunawaan, higit na naiintindihan ang mga aralin at lalo pang nakapagpapahayag ng sarili sa silid-aralan. Pahayag ng limang guro (Guro 11, 15, 16, 23 at 26), ang MTB-MLE ay nakatutulong sa pagpapaliwanag ng aralin at agarang pagkaunawa sa aralin ng mag-aaral. Ayon sa isang guro (Guro 25), ang MTB-MLE ay nakakatulong sa mga mag-aaral sa pag-aaral sa kanilang kultura. Kung iisa ang *mother tongue* ng mga mag-aaral, ayon sa dalawang guro (Guro 27 at 28), mas madaling nauunawaan ang mga aralin. Dagdag naman ng Guro 31, mas natututo ang mga mag-aaral kung ang *mother tongue* na gagamitin sa paaralan ay ang *mother tongue* na kanilang ginagamit sa kanilang mga tahanan. Ang tatlong guro ay naniniwalang mas makikita ang resulta ng paggamit ng *mother tongue* kung ang mga mag-aaral ay paghihiwalayin ng silid-aralan batay sa kani-kanilang *mother tongue*. Samantala, taliwas sa programang MTB-MLE, may dalawang gurong (Guro 17 at 32) naniniwala

na mas mabilis ang pagkatuto ng mga mag-aaral, at mas madaling turuan ang mga mag-aaral sa wikang Ingles. Anim na guro (Guro 14, 18, 19, 20, 21 at 22) ang naniniwalang walang naidudulot na kabutihan o kalamangan ang MTB-MLE. Dagdag naman ng Guro 24 na sa isang silid-aralang ang mga mag-aaral ay nagtataglay ng magkakaibang *mother tongue*, wala rin siyang namasid na kalamangan o kabutihan na naidudulot ang MTB-MLE. Dalawang guro (Guro 29 at 30) ang nagpahayag na hindi malinaw ang kabutihang naidudulot ng paggamit ng *mother tongue*.

Lumabas sa pag-aaral ang kagandahan ng kabuoang konsepto ng MTB-MLE. Muling napatunayan ang kahalagahan ng *mother tongue* sa pagkatuto ng mga mag-aaral. Maging ang mga gurong tagatugon ay naging saksi ng benepisyong hatid ng programa. Napahalagahan din ng mag-aaral ang kaniyang kultura at *mother tongue* at nagbibigay ng pagkakataon upang ang wika at kultura ng mga mag-aaral ay maging pundasyon ng pagkatuto.

4.2 Hindi magandang kinalabasan

Batay sa mga tagatugon, ang disbentahe sa mga mag-aaral at guro ng MTB-MLE ay ang sumusunod: (1) kalituhan sa pagpapatupad ng programa; (2) kahirapan sa pag-intindi ng Ilokano na itinalagang *mother tongue*; (3) pagbaba ng kakayahan ng mga mag-aaral sa mga wikang Ingles at Filipino; (4) pangangailangan ng ibayong panahon dahil mas nangangailangan ng lubos at tamang paghahanda sa pagpapatupad ; (5) pagiging *language translator* ng mga guro; at (6) hindi kaagad makapokus ang mga guro sa pangunahing aralin dahil sa pagsasalin ng mga aralin sa *mother tongue* ng mga mag-aaral tulad ng Benguet Ilokano, Ibaloy, Kankana-ey, Filipino at Ingles.

Ayon sa siyam na guro (Guro 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 at 9), magkakaiba ang *mother tongue* sa iisang silid-aralan sa kanilang paaralan. Ito ay nakapagdudulot ng kalituhan sa mga mag-aaral. Ang mga guro ay kailangang maglaan ng karagdagang oras upang paghandaan ang pagtuturo sa ilalim ng MTB-MLE lalo na kung magkakaiba ang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Naranasan ng mga guro ang maging *language translator* sa halip na nakapokus sa pagtuturo. Naniniwala naman ang anim na guro (Guro 1, 2, 3, 4, 5 at 6) na maari ring mapag-iwanan ang mga mag-aaral kung hindi wikang Ilokano ang wikang ginagamit sa kanilang tahanan at pamayanan. Ayon naman sa pitong guro (Guro 10, 18, 19, 20, 21, 22 at 31), nagdudulot ito ng kalituhan. Dagdag ng Guro 10, hindi pamilyar ang ibang mga terminolohiya na ginagamit sa ilalim ng MTB-MLE. Halimbawa ng Guro 31 ay ang paggamit ng salitang “*maris*” na ang ibig sabihin ay kulay at ng salitang “*pata-patain*” na nangangahulugang “*estimate*”. Batay sa karanasan ng Guro 31, ayon sa mga resulta ng pagsusulit, nagkakaroon ng *extreme results*, may mga mag-aaral na mataas at mayroon ding sobrang mababa puntos na nakukuha. Limitado ang kagamitang pampagtuturo at sangguniang aklat sa *mother tongue*. Paniwala rin ng limang guro (Guro 18, 19, 20, 21 at 22) na ang pagtuturo at paggamit ng *mother tongue* sa pagtuturo ay nakakadulot ng kalituhan para sa mga mag-aaral. Namasid ng Guro 11 na nahihirapan ang mag-aaral sa pagbabaybay sa baryedad ng wikang Ilokano na itinalagang *mother tongue* ng DepEd sa kanilang paaralan. Samantala, namasid din ng dalawang guro (Guro 13 at 14) na nahihirapan ang mga mag-aaral na unang natuto sa wikang Ingles bago ang katutubong wika tulad ng mga taga-CAR (*Cordillera Administrative Region*). Ayon sa Guro 15, nahihirapang umintindi ang mga mag-aaral na hindi nasanay sa wikang Ilokano. Dagdag ng Guro 25 na may mga batang nahihirapang umintindi sa wikang Ilokano dahil hindi talaga ito ang kanilang *mother tongue*. Halimbawa, ang *mother tongue* na itinuturo ay Ilokano pero ang mag-aaral ay Tagalog o Ingles mismo ang *mother tongue*. Ang Guro 16 ay naniniwalang kailangang mag-*bridging* dahil hindi pare-pareho ang nakagisnang salita ng mga mag-aaral. Paliwanag ng Guro 26 na mas nangangailangan ng ibayong panahon sa pagtuturo.

Ang pagtuturo ng *Mother Tongue* at pagtuturo gamit ang *mother tongue* ay nagdulot ng pagpapabagal sa proseso ng pagtuturo, halimbawa ay ang pangangailangan ng pagsasalin ng mga aralin sa *mother tongue*. Sa kadahilanang ang bawat asignatura ay pinaglalaanan ng tiyak na oras, ang pagsasalin sa iba't ibang wika ay nakakapaglimita ng aktuwal na panahon ng pagtuturo ng aralin kaya maari ring may mga asignatura na hindi masyadong matututukan. Ang MTB-MLE ay nagdudulot ng kalituhan sa mga mag-aaral na bagong lipat galing

sa ibang paaralan na iba rin ang gamit na *mother tongue*. Sa kinalabasan ng FGD, ibinahagi ng mga tagatugon na sa mga pagpupulong sa *Parents-Teachers Association (PTA)* ay may mga karaingan ding ipinahahatid ang mga magulang. Ayon sa mga magulang, hindi nauunawaan ng kanilang mga anak ang mga aralin kung ang ginagamit ay wikang Ilokano sapagkat hindi ito ang kanilang *mother tongue*. Ito ay sinang-ayunan ng dalawang guro (Guro 29 at 30) at idinagdag nila na sa paaralang binubuo ng Benguet Ilokano, Ibaloy, Kankana-ey, Filipino at Ingles ang *mother tongue*, kahit na hatiin ang mga mag-aaral sa magkakaibang silid-aralan ayon sa *mother tongue*, kulang ang mga guro na maaring magturo sa ilalim ng MTB-MLE. Dalawang guro (Guro 27 at 28) ang nagpahayag na mahirap ang pagsasalin ng mga kagamitang pampagtuturo sa silid-aralang binubuo ng mga mag-aaral na nagtataglay ng iba't ibang *mother tongue*. Dumarainang naman ang mga guro mula ikaapat hanggang ikaanim na baitang sa elementarya ayon sa Guro 24 dahil namsid nila na tila nagsisimula muli sa pagtuturo ng mga wikang Ingles at Filipino sa kanilang baitang. Pahayag naman ng Guro 23 na bumababa ang kakayahan ng mga mag-aaral sa wikang Ingles dahil sa programang MTB-MLE.

Natukoy ang sumusunod na kahinaan sa matagumpay na pagpapatupad ng MTB-MLE: 1. kakulangan ng mga kagamitang pampagtuturo (gumagastos ang mga guro para bumili ng mga kagamitan gaya ng diksiyunaryo, mga awtentikong larawan; at ang mga aklat na ibinigay ay hindi sapat o hindi akma); 2. patuloy na paggamit sa mga aklat ng mga salitang *archaic* o malalalim na salita sa dalisay na wikang Ilokano na hindi ginagamit sa baryedad ng Ilokano sa munisipyo ng La Trinidad, Benguet; 3. kakulangan sa mga *seminar/training/workshop* para sa mga administrador, guro at pamayanan bago ipinatupad ang programa; 4. kakulangan ng sapat na panahon sa guro para maghanda ng mga kagamitang pampagtuturo sa mga aralin at asignatura; 5. hindi sapat na masteri ng guro sa wikang Ilokano; 6. pagsasagawa ng *training* gamit ang *cascade training*; 7. kakulangan ng mga guro sa pagsasanay sa kontekstuwalisasyon; at 8. walang malinaw na probisyon para sa mga mag-aaral na lumipat mula sa ibang lugar at iba ang *mother tongue*.

Samantala, ang mga hamon sa matagumpay na pagpapatupad ng MTB-MLE ay ang sumusunod: 1. ang sariling pananaw/opinyon ng guro at magulang sa naturang programa o kurikulum; 2. politika sa MTB-MLE; 3. pagtutol mula sa ibang guro at mga magulang sa pagpapatupad ng MTB-MLE, at maaaring iba pang miyembro ng komunidad; 4. kawalan ng malakas na ugnayan ng iba't ibang *stakeholder* sa programang lingguwistiko, politikal, kultural, at ekonomikong kondisyon ng komunidad; at 5. ang pinakamalaking hamon ay ang kakulangan ng mga gurong taal sa *mother tongue* ng mag-aaral.

Saloobin ng mga Guro sa Pagtuturo ng Mother Tongue at Pagtuturo Gamit ang Mother Tongue

4.2.1. Pagsang-ayon ng mga Guro

Sang-ayon ang anim na mga guro (Guro 10,15,16,23,25 at 32) sa pagtuturo ng *mother tongue* at pagtuturo gamit ang *mother tongue* dahil napapadali ang pagkatuto ng mga mag-aaral. Batay sa apat na guro (Guro 24, 25, 29 at 30), sila ay sang-ayon sa MTB-MLE sa silid-aralang iisa lamang ang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Sang-ayon ang dalawang guro (Guro 27 at 28) sa pagtuturo ng *mother tongue* bilang isang asignatura lamang. Sang-ayon ang Guro 31 sa pagtuturo gamit ang *mother tongue* at ito ay magiging epektibo kung magkakaroon ng tulay mula sa pagtuturo ng *mother tongue* papuntang pagtuturo ng mga wikang Ingles at Filipino sa ikatlong baitang. Batay sa anim na guro (Guro 1,2,3,4,5 at 6) ay depende kung ano talaga ang *mother tongue* ng mag-aaral. Kung ang gagamitin ay ang totoong *mother tongue*, ito ay maaari. Kanilang paliwanag sa pangkatang panayam, na ito ay dapat magsimula sa tahanan na malinaw sa mga magulang ang simulain nito at sa mga *day care* na unang natututo ang mga mag-aaral bago pumasok sa paaralan bilang kinder. Batay sa karanasan ng tatlong guro (Guro 7,8 at 9) nararapat na ang MTB-MLE ay magsimula sa tahanan na unang natututo ang mga mag-aaral. Ang pagtuturo ay nagsisimula sa unang bagay na itinuturo sa mga mag-aaral (*early years or toddlers*).

4.2.2 Pagtutol ng mga Guro

Hindi sang-ayon ang karamihan sa mga tagatugon sa pagpapatupad ng MTB-MLE sa silid-aralang magkakaiba ang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Hindi sila sang-ayon sa paggamit ng *mother tongue* bilang

midyum sa pagtuturo sa iba't ibang asignatura. Sampung guro (Guro 13,14,17,18,19,20,21 22, 29 at 30) ang hindi sang-ayon at pahayag ng tatlong guro (Guro 11, 13 at 14) na hindi sila sang-ayon dahil nahihirapan ang mga mag-aaral sa ilalim ng MTB-MLE. Naaantala ang pagkatuto ng mga mag-aaral. Ayon sa Guro 26, mabigat na pasanin ang pagpapatupad ng MTB-MLE sa silid-aralang magkakaiba ang *mother tongue*. Naniniwala ang guro na magkaroon man ng mga seminar at mga pagsasanay sa MTB-MLE, magiging mahirap pa rin ang implementasyon nito sa silid-aralang magkakaiba ang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Magkaroon man ng teksbuk o batayang aklat sa MTB-MLE kung hindi naman ito angkop ay hindi rin magiging matagumpay ang pagsasakatuparan ng programa. Hindi sang-ayon ang Guro 17 sa pagtuturo ng *mother tongue* at pagtuturo gamit ang *mother tongue* dahil magkakaiba ang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Kulang ang kaalaman ng guro sa magkakaibang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Kulang ang kaalaman ng guro sa magkakaibang *mother tongue* ng mga mag-aaral. Isang pangangailangan ang pagtataguyod ng iisang wikang nauunawaan ng lahat ng mga mag-aaral upang magiging matagumpay ang pagtuturo ng guro.

5. Conclusion

Ang pagpapatupad ng MTB-MLE mula kinder hanggang ikatlong baitang ng elementarya na kinabibilangan ng pagtuturo ng *mother tongue* at pagtuturo gamit ang *mother tongue* sa mga paaralang nasasakop ng bayan na mataas ang bilang ng populasyon at nagtataglay ng magkakaibang *mother tongue* ay hindi naging matagumpay. Batay sa mga naibahaging karanasan ng mga respondente, nailahad ang kakulangan sa kasanayan sa paghahanda ng banghay-aralin at ng kagamitang pampagtuturo, pagtukoy sa hindi angkop na *mother tongue*, mas nakalalamang na hindi magandang kinalabasan ng MTB-MLE hanggang sa kakulangan ng suporta ng mga magulang at pamayanan. Ang magkahalong pagsang-ayon at pagtutol na may kaakibat na negatibog pananaw ng mga guro ay nauwi sa kahirapan at kalituhan sa pagpapatupad ng programa. Nagdulot ito ng sanga-sangang katanungan tungkol sa pinakaangkop ng isa o higit pang *mother tongue*, paghiwa- hiwalay sa mga mag-aaral batay sa kanilang mga *mother tongue*. Sa simula ay ninais ng mga guro na makiisa sa MTB-MLE at anumang taglay na pansariling saloobin at pananaw ay hindi nakaapekto sa kanilang pananagutang ipatupad ang nabanggit na kurikulum. Subalit namasid ng mga guro ng MTB-MLE ang paglala ng mababang kakayahan at nakapagpabalag ng patuloy at mabisang pagkatuto ng mga mag-aaral sa mga asignaturang pagbasa, matematika, agham, Ingles at Filipino. Ang *mother tongue* ay nagsilbi na lamang na karagdagang wika o wikang pantulong sa pagpapaliwanag ng aralin. Isang pangangailangan ang nabalangkas na programang pangwika na may layuning mapahusay ang kaalaman at kasanayan ng mga guro upang magabayan sila sa masiglang pagtanggap at matagumpay na muling pagtuturo sa ilalim ng MTB-MLE.

5.1 Recommendation

Sa paaralan na ang silid-aralan ay binubuo ng mga mag-aaral na nagtataglay ng magkakaibang kultura at *mother tongue*, kinakailangan ang malinaw na panuntunan sa pagtukoy ng angkop na *mother tongue*. Hinihiling ang agresibong pangangasiwa at pamamatnubay na nagsisimula sa paggabay sa pagsasagawa ng mga paaralan ng paunang pagtataya sa wikang sinasalita ng mga mag-aaral at pagtukoy sa *mother tongue* na ang mga guro ay handa rin sa pagtuturo gamit nito. Paglinang ng mga guro ng makabuluhang kagamitang pampagtuturo kaya nararapat ang pagtataguyod ng mga serye at tuloy-tuloy na mga seminar-worksyp at pagsasanay upang sila ay magabayan. Makabubuti rin ang paglulunsad ng mga programa, palatuntunan at patimpalak sa masining na pagkukuwento, pagtatalumpati, pag-awit, pagsusulat ng tula at iba pa upang higit na mapaunlad ang kakayahan at kasanayan ng mga guro at mag-aaral at maikintal sa kanilang puso at isipan ang pagmamahal sa *mother tongue*. Nasa guro ang susi ng lubos na tagumpay sa pagpapatupad ng programa kaya kailangang tiyakin ang kanilang aktibong pakikiisa. Higit sa lahat, ang mga mag-aaral ay marapat magsumikap na matutunan ang *mother tongue*, katutubong kultura at tradisyon na pamana ng nakakatandang henerasyon hanggang sa susunod na salinlahi. Makabuluhan ang pakikiisa ng mga magulang at pamayanan. Sa mga kolehiyo at pamantasan, mainam na magdagdag ng mga asignatura hinggil sa MTB-MLE sa mga *pre-service teachers* upang sila ay maihanda sa pagtuturo batay sa nabanggit na kurikulum. Karapat-dapat din ang pagtataguyod ng mga

karagdagang pag-aaral at pananaliksik sa MTB-MLE lalong-lalo na sa mga paaralang ang mga mag-aaral ay nagtataglay ng magkakaibang *mother tongue* upang mabigyang-lunas ang anumang hamon ng programa. Marapat na suportahan ng bawat Pilipino ang programa. Napatunayan ng mga pag-aaral na ang mabisang pagpapatupad ng MTB-MLE ay magdudulot ng isang moderno at mas maunlad na antas ng edukasyon tungo sa kaunlaran ng ating bansa. Ang pagsasabatas nito ay hindi sapat. Nararapat magtulungan upang matugunan ang mga pagkukulang at mahinang aspeto nito at hikayatin ang DepEd na isalang sa isang rebisyon ang kabuoang programa gamit bilang lente ang kasalukuyang antas ng pagpapatupad. Ang lubos na suporta ng pamahalaan sa pamamagitan ng paglalaan ng sapat na pondo sa pagsasagawa ng programa ay higit na pangangailangan.

6. Talasanggunian

- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approaches* (4th ed.). Thousand oaks, CA: *Sage Publications, Ltd.*
- Demeterio, F. P. A (2010). Ang kautusan ng Departamento ng Edukasyon bilang 74, serye 2009: Isang pagsusuri sa katatagan ng programa ng edukasyon sa unang wika (MLE) ng Filipinas. *Malay*. Tomo 23, bilang 1 (Setyembre 2010):31-52. Print.
- Dutcher N. & Tucker R. (1995). The use of first and second languages in education: A review of international experience. In Küper W (ed.) *mother tongue education in Africa: A Reader 2nd Edition*, 1998. Eschborn: GTZ.
- Easwaramoorthy, M. and Zarinpous, F. (2006). *Interviewing for research*. © 2006 *Imagine Canada*. 425 avenue University, bureau 900. Toronto ON, M5G 1T6. Hinango mula sa www.imaginecanada.ca.
- Jacob, J. & Xiong, W. (2016). Higher education capacity for what? Balancing issues of equity, efficiency, choice, and excellence. In the *Palgrave Handbook of Asia Pacific Higher Education*, edited by Christopher S. Collins, Molly Nyet Ngo Lee, John N. Hawkins, and Deane Neubauer. New York: Palgrave Macmillan.
- Karavas-Doukas, E. (1996). Using attitude scales to investigate teachers' attitudes to the communicative approach. *ELT Journal*, 50(3), 187-198.
- Lester, S. (1999). *An introduction to phenomenological research*. Stan Lester developments, Taunton. Hinango sa <http://www.sld.demon.co.uk/resmethy.pdf>.
- Mandela, N. (1999). *Quotes about mother tongue language*. https://www.azquotes.com/author/9365-Nelson_Mandela/tag/language
- Nishanti, R. (2020). Understanding the importance of mother tongue learning. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development (IJTSRD)*. www.ijtsrd.com e-ISSN: 2456-6470
- Orekan, G. (2011). Mother tongue medium as an efficient way of challenging educational disadvantages in Africa: the Case of Nigeria: *Scottish Language Review*. Issue 23, Spring 2011.
- Paulson, R. (Comprehensive exams, 2010a) *Medium of instruction or medium of obstruction? A review of the literature on language of instruction at the primary level in West Africa*. Hinango sa https://scholarworks.umass.edu/open_access_dissertations/592.
- Paulson, R. (Comprehensive exams, 2010b) *Enhancing learning through the use of mother tongue language: Analysis of the forces for and against mother tongue education*. Hinango sa https://scholarworks.umass.edu/open_access_dissertations/592.
- Ross, S. (2004). *The mother tongue in Morocco: The politics of an indigenous education*, a dissertation submitted to the school of development studies of the University of East Anglia for the degree of masters of arts by Samantha Ross (2004). Unpublished.